Programowanie obiektowe

dr Artur Bartoszewski Katedra Informatyki UTH Radom



Klasy - podstawy



Przesłanianie i przeciążanie metod w klasach



Przeciążanie metod

Przeciążanie metod (ang. Overloading) - pozwala na tworzenie metod o takich samych nazwach, ale różniących się listą parametrów, tzn. liczbą lub typem parametrów z którymi metoda jest wywoływana.

```
class Klasa
{
  public:
    void funkcja();
    void funkcja(int a);
    void funkcja(float a);
    void funkcja(float a);
    void funkcja(int a, int b);
};
```

Nieprawidłowe jest:

- utworzenie w jednej klasie dwóch metod o identycznej nazwie i przyjmującej takie same parametry,
- metod o takiej samej nazwie i parametrach, ale różniące się tylko zwracanym typem.

B

Przeciążanie metod



```
class dodawanie{
  int dodaj(int a, int b) {
    return a+b;
  }

  double dodaj(double a, double b) {
    return a+b;
  }
}
```



```
class dodawanie{
  int dodaj(int a, int b) {
    return a+b;
  }

  double dodaj(int a, int b) {
    return a+b;
  }
}
```

Programowanie obiektowe





Jawne wywołanie konstruktora

Obiekt może być też stworzony przez jawne wywołanie konstruktora.

W efekcie otrzymujemy obiekt, który nie ma nazwy, a czas jego życia ogranicza się do wyrażenia, w którym go użyto.

Uwaga: nie stosujemy zapisu:

obiekt.funkcja składowa(argumenty)

Konstruktor nie jest wywoływany na rzecz jakiegoś obiektu, bo ten obiekt jeszcze nie istnieje. Zadaniem konstruktora jest go utworzyć.



Jawne wywołanie destruktora

Należy podać całą jego nazwę. Jawne wywołanie destruktora nie może się zacząć od ~(wężyka) i wcześniej musi być albo obiekt, na rzecz którego jest wywoływany i kropka lub wskaźnik do obiektu "->"

```
obiekt.~klasa();
```

```
wskaznik->~klasa();
```



Konstruktor domyślny

Konstruktor domyślny to konstruktor, który można wywołać bez żadnego argumentu.

```
class klasa {
   public :
       klasa(); //konst. domyślny
   };
```



Konstruktor domyślny

Konstruktor domyślny może posiadać dowolną ilość parametrów, jednak wszystkie muszą mieć zdefiniowaną wartość domyślną (żeby nie trzeba było podawać ich wartości podczas inicjacji klasy).

```
class Klasa
{
public:
    Klasa(int x = 10, char c = 'q', string s = "tekst")
    {
    }
};
```

B

Konstruktor i destruktor

Konstruktor domyślny z parametrami domyślnymi

```
class Osoba {
public:
    string imie;
    int wiek;
    Osoba(string imie = "NN", int wiek = 0) {
        this->imie = imie;
        this->wiek = wiek;
int main()
    Osoba *ktos = new Osoba();
    Osoba ktos2("Karol", 22);
    cout << ktos->imie << endl; //wyswietli NN</pre>
    cout << ktos2.imie << endl; //wyswietli Kar</pre>
    return 0;
```



Przeciążanie konstruktorów

Jedna klasa może posiadać kilka konstruktorów różniących się lista parametrów (ich liczbą i/lub typem).

```
class klasa {
   public:
    klasa(void) ; //konst. domniemany
    klasa(int);
    klasa(float)
    klasa(int, int);
```



Przeciążanie konstruktorów

W klasie może istnieć tylko jeden konstruktor domyślny, to znaczy taki który można wywołać bez parametrów

```
class klasa {
  public :
    // klasa(void) ; //konst. domniemany
    klasa(int);
    klasa(float)
    klasa(int, int);
    klasa(int a=5, char *s = NULL);
    // to też może być konst. domniemany ale tylko jeden w klasie
};
```



Lista inicjalizacyjna konstruktora

Czasami zachodzi potrzeba zainicjowania zmiennej w trakcie tworzenia klasy, a nie po jej utworzeniu. Korzystamy wtedy z tak zwanej listy inicjalizacyjnej konstruktora.

Lista inicjalizacyjna to lista oddzielonych przecinkami identyfikatorów pól (składowych) z podanymi w nawiasach okrągłych argumentami dla konstruktorów obiektów będących składowymi tworzonego obiektu. Zwykle są to jednocześnie argumenty formalne definiowanego konstruktora, choć nie musi tak być.



Lista inicjalizacyjna konstruktora

```
class Osoba {
class Osoba {
                           public:
public:
                               int wiek;
    int wiek;
                               Osoba(int WIEK) : wiek(WIEK) {
    Osoba(int WIEK) {
        wiek = WIEK;
};
                                                  lista
                                                 inicjalizacyjna
                                  konstruktor
 konstruktor
                                  wieloargumentowy
 wieloargumentowy
                                                   p-programowanie.pl
```

Wartość zmiennej WIEK, która jest **argumentem konstruktora** przypisywana jest zmiennej wiek, która jest składnikiem klasy.

Po przecinku można wypisać kolejne inicjalizowane składowe.



Taki zapis ma kilka bardzo istotnych zalet.

- **1. Jest szybszy** różnice są znaczne gdy przyjdzie do wykonywania pomiarów czasowych.
- 2. Jest czytelniejszy programista nie musi analizować zawartości konstruktora, by wiedzieć jaką domyślną wartością zostanie zainicjowana klasa.
- 3. Umożliwia inicjowanie zmiennych zdefiniowanych jako stałe (const).
- 4. Umożliwia inicjowanie zmiennych zdefiniowanych jako referencje (tylko tą metodą można zainicjować zmienną zadeklarowaną np. tak: int & zmienna;).
- 5. Jest metodą stosowaną przy dziedziczeniu klas.



Lista inicjalizacyjna konstruktora

- Zwróćmy uwagę, że w przypadku użycia listy inicjalizacyjnej ciało konstruktora jest puste. Można oczywiście umieścić w nim jakiejś instrukcje.
- Niektóre składowe mogą być inicjalizowane poprzez konstruktor a inne poprzez listę inicjalizacyjną.
- Jeśli w klasie tylko deklarujemy konstruktor, a jego definicję podajemy poza klasą, to w deklaracji listy inicjalizacyjnej nie umieszczamy.

B

Konstruktor i destruktor

Ciało konstruktora może być puste lecz musi istnieć

```
Treść konstruktora może być opisana poza
class Klasa
                                     klasa.
                                     Wewnątrz klasy umieszczamy tylko nagłówek
private:
                                     konstruktora, bez listy inicjalizującej
    int x;
    char znak;
    string napis;
public:
    Klasa(int X, char ZNAK, string NAPIS); //nagłówek konstruktora
};
Klasa::Klasa(int X, char ZNAK, string NAPIS) : x(X), znak(ZNAK), napis(NAPIS)
                              Charakterystyczna konstrukcja konstruktora opisanego
```

poza klasą.

Powtórzenie nazwy klasy wynika stąd, że konstruktor nazywa się tak samo jak klasa.



W nawiasach listy umieszczamy wartości które mają być wstawione do odpowiednich pól klasy

Literatura:



W prezentacji wykorzystano przykłady i fragmenty:

- Grębosz J.: Symfonia C++, Programowanie w języku C++ orientowane obiektowo, Wydawnictwo Edition 2000.
- Jakubczyk K.: Turbo Pascal i Borland C++ Przykłady, Helion.

Warto zajrzeć także do:

- Sokół R.: Microsoft Visual Studio 2012 Programowanie w Ci C++, Helion.
- Kerninghan B. W., Ritchie D. M.: język ANSI C, Wydawnictwo Naukowo Techniczne.

Dla bardziej zaawansowanych:

- Grębosz J.: *Pasja C++,* Wydawnictwo Edition 2000.
- Meyers S.: język C++ bardziej efektywnie, Wydawnictwo Naukowo Techniczne